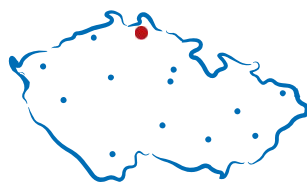

Libiegovovo městečko - náměstí Pod Branou

Po libereckých stopách Liebiegů

Text: Petr David st. foto: Petr David ml.

Jako kluk jsem se těšil na časté rodinné výlety do Liberce. Na špacír přes celé město až do zoologické zahrady v Lidových sadech, na nějakou sladkost v kavárně Nisa, na výjezd lanovkou na Ještěd a na tu nejkrásnější hřebenovku, vrcholící zmrzlinou v Obřím sudu na Javorníku, v tom starém, který později vyhořel. Liberec jsem již tehdy vnímal jako místo se zvláštní atmosférou. Z vyprávění mého dědy jsem si skládal mozaiku života na obou stranách Ještědu. Při pohledu na horské panorama jsem si představoval, jak z českého Podještědí každé ráno stoupají lidé do hor s krosnami naloženými plátnem a na té druhé (hlavně německy mluvící) straně v Reichenbergu (Liberci) předávají svoje dílo k dalšímu zpracování.

Město textiláků

Tehdy jsem také četl o počátcích turistiky na Ještědu. Jak oddíl vojáků v roce 1844 potlačil vzpuru v libereckých textilkách a poté se vydal na výlet na vrchol hory. Podnikaví manželé Haslerovi tenkrát vynesli vzhůru zásobu uznek a nějaké pítí. Byla to improvizovaná občerstvovací

stanice, první chýše z chvojí na přespání... „To byly časy!“ chce se trochu povzdechnout při pohledu na dnešní hemžení. Pomník na hřebenovce za Pláněmi pak připomíná dělnickou manifestaci, při níž tehdy němčina s češtinou splynuly do jednoho hlasu. Národnostní problémy měly přijít až se vznikem Československa

a hlavně s nástupem nacismu. Nyní se však vrátíme k oněm dlouhým procházkám po Liberci. Při nich nelze přehlédnout celou řadu rodinných domků a honosných vil, které dokládají úspěšnost podnikatelů, především pak textiláků, protože právě toto odvětví je pro Liberec charakteristické. Nerad zůstávám

jen u historických dat, byť jsou důležitá. Zajímá mě prostředí, atmosféra doby a také lidské osudy. Letos uplyne přesně půldruhého století od smrti muže, který spolu-vytvářel genia loci severočeského města a který je povýšil na jedno z nejvýznamnějších průmyslových center někdejšího mocnářství.

Johann a „severočeský Manchester“

Johann Liebieg (7. června 1802 – 16. července 1870) byl prvorozeným synem soukenického mistra, po dosažení základního vzdělání se vyučil řemeslu a jako praktikant prošel dílnami v Brně, Jihlavě, Praze a Liberci. Nemajetný vandrující tovaryš pak právě v Liberci zastavil svoje putování. Byl šikovný, brzy si otevřel vlastní krámk s galanterií, pro zboží jezdil sám až do Lipska a Frankfurtu. Dokonce byl kvůli tomu obviněn z podloudnictví. V roce 1822 společně s bratrem Franzem založil malou textilní firmu Bratři Liebiegové. V roce 1825 Johann vycestoval do Anglie a Francie, aby se seznámil s moderními způsoby výroby. Doma pak úspěšně aplikoval nové technologické postupy a látky vyráběné v Liberci záhy dosáhly kvality srovnatelné s anglickými produkty, považovanými za nejlepší na světě. Liebieg rozšiřoval své průmyslové imperium, skupoval menší továrničky a Liberci se začalo brzy říkat „severočeský Manchester“. Johann Liebieg založil i důlní společnost a podílel

se na vybudování železniční trati Pardubice-Liberec. Díky svým zásluhám se v roce 1851 stal prezidentem liberecké obchodní komory – a uspěl i v politice, zasedal totiž v Říšské radě. Roku 1866 v důsledku světové hospodářské krize zkrachovala řada firem, Liebiegova společnost však naopak výrobu rozšiřovala. V roce 1867 se Johann Liebieg nacházel na pomyslném vrcholu. Na světové výstavě v Paříži byl za své špičkové zboží vyznamenán

Theodor – první automobilista

Po Johannově smrti se v Liberci vystřídaly další generace Liebiegů, které po sobě zanechaly výraznou stopu. Za jejich finanční pomoci byla vybudována liberecká radnice, Harcovská přehrada, sami postavili řadu objektů (vede k nim prohlídkový okruh Po stopách Liebiegů a jednotlivé stavby jsou opatřeny tabulkami s informacemi). K neúspěšnějším a nejbohatším podnikatelům své

Harcovská přehrada vznikla v prvním desetiletí 20. století

zlatou medailí, císař jej obdaroval Řádem železné koruny a také získal titul svobodného pána. V lednu 1868 byl ale postižen mozkovou příhodou poté, co k němu došla zpráva z Paříže o bankrotu jeho zetě. Johann ochrnul na polovinu těla a firmy postupně předal svým třem synům a zetevi.

doby patřil Johannův vnuk Theodor von Liebieg (1872-1932), jenž se řízení čtrnácti rodinných podniků ujal jako osmnáctiletý mladík. Theodor je zároveň považován za našeho prvního automobilistu – vůz od firmy Benz si nechal dovézt už v roce 1893, podnikal dálkové jízdy, zúčastňoval se závodů. V roce 1897 Theodor

Inzerce

ČESKO VŠEMI SMYSLY
aneb Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku

www.soukup-david.cz